

Retrograzii

Cu o stăruință demnă de-o cauză mai mare, ziarul așa zis al partidului național, să arunce insulte și ocări continue la adresa partidului țărănesc...

Nu este număr, în care nimit organ care toarne articole chilometrice, dar puține, la adresa „meschinilor și ambiciozilor” cari au temeritatea să spargă unitatea națională...

Da, constatăm cu multă durere, că țara noastră nu numai asuprită de iurătorii politici, dar și de iurătorii deplinți și cercuri intelectuale pervertind mințile și bolind conștiințele unor pretinși gânditori...

Să revenim deci la tema de predilecție „Patriei”: solidaritatea națională. Unii dintre redactorii ei sunt desigur tineri, ca să-și poată reaminti valul nemulțumire ce-l stărnise dl Aurel Vlad...

Da, dar A. Vlad „trădătorul”, „anarhism”, „spărgătorul solidarității naționale” — n-avea de săgețile inofensive ale fizionomiei lui Mureșianu — el mergea înainte, propovăduind libertatea cugetării...

Ce păcat, că n-avem la mână colecția acestor, pentru ca să se convingă cei ce s-au răzvrătiți azi, că asemănarea retrograzii de-acum douăzeci de ani...

Da, vorba latinului: tempora mutantur et illis. Dureros proverb, care dovedește că nici dl A. Vlad nu poate rezista la auzul vremii.

La fel, cel ce era odinioară tinărul arhitect, vestind din trâmbețul lui vrăjita eră a „Libertății” — este azi ministrul pentru afaceri străine, care din fotoliul cabinetului său ne mustră cu deosebire...

— Astămpărați-vă băieți, că-i destul de bine. Moșia-i moșie, resortul... m... bun, la locul lor... țărăni?... slava Domnului, mai bine ca în țară — atunci? a, „resorturile”. Cilăsați-o și voi...

Telegrama M. S. Regelui către dl Poincaré

Regele a adresat dlui Raymond Poincaré, președintele republicii Franceze, următoarea telegramă:

Dlul Poincaré președintele republicii Franceze Paris

La întoarcerea Sa în București, Regina Mi-a comunicat primirea ce I s-a făcut din partea Domniei-Voastră, a guvernului Francez și a populației Parisiene. Ea a rămas adânc mișcată, spunându-mi cât de viu a fost impresionată de spectacolul admirabil al Fraței Biruitoare. După vizitarea regiunilor devastate cu atâtă barbarie de către dușmanul nostru comun...

Partid fără șefi... și partid fără program

Însfârșit, după repetate și zadărnice sfaturi de a începe o discuție obiectivă cu privire la rostul partidului țărănesc, „Patria” a găsit argumentul suprem ca să se poată convinge singură că „nu mai era nevoie în Transilvania de încă un partid politic”.

Prin urmare, poate să fie îndreptățită voința țărănimeii de a-și câștiga în viitor însemnătatea politică la care are dreptul... totul e de prisos însă dacă n-are în sânul ei ministrii! O fi ea justă dorința poporului de a lupta pentru o stare economică mai bună...

Lată care e vorba! „Patria” crede că resorturile sunt amenințate, și se grăbește să dea alarma... Dar „Patria” trebuie să se lățească. Partidul țărănesc n-a fost făcut pentru îndeplinirea dărilor, și inițiatorii lui n-au nici ambiții de împlinire nici poftă de satisfacție.

Dar e păcat să mai pierdem cuvinte pentru a dovedi dreptul nostru de a ne organiza după bunul plac și în marginile trebuințelor sociale și economice ale țărănimeii.

Caravana merge înainte, căței latră, iar retrograzii plățiți din vistieria oficialității toarnă la articole, vrând să fie conduși numai de comitetul național — acum și pururea și în vecii vecilor!

Insemnări zilnice

Neajlov și Szolnok. Punctul de unde armatele ungurești amenințau în chip mai serios, Szolnok a căzut în puterile lui Lovitură date de oșterea noastră. Mii de războinici au fost omorâți...

Acum e vremea de război, în care se strigă de sfidare sau schimbă în țipete de groază, în învâlmășală, cum numai la retragerea din țară s'a mai văzut.

Da, dar că-i destul de bine. Moșia-i moșie, resortul... m... bun, la locul lor... țărăni?... slava Domnului, mai bine ca în țară — atunci? a, „resorturile”. Cilăsați-o și voi...

D. Iuliu Maniu la București

Sosirea dlui Iuliu Maniu. — Audiența la M. S. Regele. — În Consiliul de miniștri. — Prezedintele Consiliului dirigent face importante declarații ziarelor.

București, 10 Mai.

Dl Iuliu Maniu, președintele Consiliului dirigent se află aici de ieri dimineață, însoțit fiind de dlul Victor Bontescu șeful Resortului de agricultură și inginer Bohățel, directorul Căilor ferate din Transilvania...

În importantul Consiliu de miniștri care s'a ținut aseară, dlul Iuliu Maniu a luat cuvântul aducând omagii s'au de admirație și adâncă recunoștință pentru opera măreață a armatei române.

În amănunțite expuneri asupra situației în Transilvania, președintele Consiliului dirigent a arătat că lucrurile sunt destul de mulțumitoare.

Prințesa de reprezentanță presei, dl Iuliu Maniu a făcut mai multe declarații însemnate.

Am venit la București, a zis dsa, în primul rând pentru a prezenta M. S. Regelui mulțumirile noastre pentru porunca cuminte ce a dat-o, de întâinare a trupelor române, desăvârșind astfel opera cea mare a unirii tuturor românilor.

În teritoriile eliberate românii au primit cu însuflețire de nedescris, cu daruri și ospitalitate largă, armata română liberatoare. Deși a stat luni de zile sub stăpânirea bolșevistă, această populație a rămas imună, la exagerările bolșevismului, rămânând la politica națională democratică.

dar însăși populațiunea maghiară, cea dela orașe, ca și cea dela sate, a primit cu brațele deschise armata română, pe mine și însoțitorii mei, pentru că în armata română și poporul român ei vedeau salvarea lor momentană din pericolele bolșevismului.

În cel mai scurt timp, satisfăcând dispozițiile decretului lege, cari corespund și cu dorințele noastre, vom înfăptui și în Transilvania reforma agrară.

Acastă reformă agrară e concepută în spirit larg democratic, și așa încât sperăm că va împlini pe deplin lipsurile țărănimeii române. Ea va putea fi tradusă în fapt de îndată, astfel că pământurile să intre cât mai îngrabă în stăpânirea țărănilor.

Imediat după aceasta se va face reforma electorală, care de asemenea să pe baze largi democratice, corespunzând cu deciziunile luate la Alba Iulia.

Pe baza acestei reforme electorale se vor face pe urmă alegerile, și reprezentanții Ardealului, Banatului și țărilor ungurene vor lua parte astfel la Constituanta care va așeza bazele constituționale ale României întregite.

Intrebat asupra convocării Statului Național, dl Maniu a spus:

— Da, se va convoca Sfatul Național, pentru a da ocazie acestor reprezentanți ai poporului să fie puși în curent cu măsurile de organizare ce se iau și să-și spună părerile asupra diferitelor chestiuni la ordinea zilei.

În ce privește directiva politică generală, dl președinte al Consiliului dirigent, a reamintit din nou că Ardealul s'a unit necondiționat și desăvârșit cu România, — și nu tindem, deci, la o viață autonomă.

Răspunzând la o chestiune, cu privire la oportunitatea unui guvern național, dl Maniu a spus:

Negreșit, concentrarea tuturor forțelor naționale în serviciul Statului ar fi de dorit. Cum și în ce moment însă, asta depinde de împrejurări.

deschise armata română, pe mine și însoțitorii mei, pentru că în armata română și poporul român ei vedeau salvarea lor momentană din pericolele bolșevismului.

În cel mai scurt timp, satisfăcând dispozițiile decretului lege, cari corespund și cu dorințele noastre, vom înfăptui și în Transilvania reforma agrară.

Acastă reformă agrară e concepută în spirit larg democratic, și așa încât sperăm că va împlini pe deplin lipsurile țărănimeii române. Ea va putea fi tradusă în fapt de îndată, astfel că pământurile să intre cât mai îngrabă în stăpânirea țărănilor.

Imediat după aceasta se va face reforma electorală, care de asemenea să pe baze largi democratice, corespunzând cu deciziunile luate la Alba Iulia.

Pe baza acestei reforme electorale se vor face pe urmă alegerile, și reprezentanții Ardealului, Banatului și țărilor ungurene vor lua parte astfel la Constituanta care va așeza bazele constituționale ale României întregite.

Intrebat asupra convocării Statului Național, dl Maniu a spus:

— Da, se va convoca Sfatul Național, pentru a da ocazie acestor reprezentanți ai poporului să fie puși în curent cu măsurile de organizare ce se iau și să-și spună părerile asupra diferitelor chestiuni la ordinea zilei.

În ce privește directiva politică generală, dl președinte al Consiliului dirigent, a reamintit din nou că Ardealul s'a unit necondiționat și desăvârșit cu România, — și nu tindem, deci, la o viață autonomă.

Răspunzând la o chestiune, cu privire la oportunitatea unui guvern național, dl Maniu a spus:

Negreșit, concentrarea tuturor forțelor naționale în serviciul Statului ar fi de dorit. Cum și în ce moment însă, asta depinde de împrejurări.

Al cui va fi Fiume?

Neînțelegerile asupra coastei Dalmației

Ultimele telegrame au anunțat că Orlando, primul ministru al Italiei, după ce a părăsit Parisul și după ce a obținut un vot de încredere din partea Parlamentului, s'a întors să ia parte la Conferința de pace, pentru a nu îngreuna iscălcirea prelininariilor de către plenipotențiarul Germaniei.

Chestiunea e încă de actualitate căci conflictul acesta între Italia și Statele Unite nu s'a aplatat, și el va avea, oricum, o înfrâuire însemnată și asupra diferendului dintre noi și Sârbi, în chestiunea Banatului.

Memoriul președintelui Wilson

Președintele Wilson adresează încă dela 14 Aprilie 1919 un memoriu în chestiunea portului Fiume și a Dalmației. Mal mult decât atât, el voise, cu ocazia vizitei pe care a făcut-o la Roma să se adreseze print' un mesaj, direct poporului italian, cerându-i să renunțe la Fiume și la Dalmația.

Președintele Wilson a adresat încă dela 14 Aprilie 1919 un memoriu în chestiunea portului Fiume și a Dalmației. Mal mult decât atât, el voise, cu ocazia vizitei pe care a făcut-o la Roma să se adreseze print' un mesaj, direct poporului italian, cerându-i să renunțe la Fiume și la Dalmația.

În punctul meu, zice președintele Wilson, de vedere, nu se va găsi o astfel de justificare, dacă s'ar înțelege Fiume, sau vre-o parte din coasta de sud de Fiume, dincolo de limitele regatului italian. Fiume, este prin situația sa, și din toate punctele de vedere ale desvoltării sale, nu un port italian, dar un port internațional, deservind țării la est și la nord de golful Fiume.

Existența resorturilor va fi ea însăși așa de vremelnică! Și nu săvârșim răutăcioasă ironie să ne întrebăm, căți dintre actualii membri ai Consiliului dirigent vor fi chemați să conducă destinele țării, — în România care nu va fi mâine un Stat federal, cum se îndoaie în unele locuri, și cum vroia să facă altădată regretatul Aurel Popovici din Austro-Ungaria.

„Patria” înțelege, firește, mai curând un partid fără program, decât un partid fără șefi de resorturi. Ei bine, partidul țărănesc, cu mai puțină experiență, s'a îngrijit mai năinate să-și fixeze ținta spre care merge. Cât despre „guvernabilități”, de aceea, — din păcate! — totdeauna au fost mai mulți decât era nevoie...

Răspunsul dlui Orlando

Di Orlando, primul-ministru al Italiei a răspuns punctului de vedere al președintelui Wilson. În primul rând, dl Orlando se bizuie pe autoritatea tratatului de la Londra, încheiat în 1915, înaintea ca Italia să fi intrat în război, și prin care Anglia și Franța recunoșteau viitoare grajale ale Italiei.

Dreptul asupra orașului Fiume, zice dl Orlando, ar trebui să fie recunoscut mai ales de acela care a anunțat lunei întregi dreptul de liberă determinare a popoarelor. Fiume, oraș venetian italianesc, care și-a proclamat dorința de a fi al Italiei înainte ca vasele acestuia să se apropie, Fiume, exemplu admirabil de cunoștință națională menținută de-a lungul veacurilor.

Păreră Angliei și Franței

E iarăși demnă de reținut atitudinea pe care o are, în această neînțelegere atât Anglia cât și Franța. Lloyd George și dl Clemenceau se silesc să împace lucrurile. Agenția Reuter a dat însă următorul comunicat oficial:

Delegații germani vor vizita teritoriile devastate din Franța

Mutatio rerum. Ne aducem aminte de batjocurile și insultele triviale pe cari dușmanii cari ne-au răstărat în Moldova le debitau la

